



**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
УКРАЇНИ**



**ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**



**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
ПРАВОВИХ НАУК
УКРАЇНИ**



**ХАРКІВСЬКИЙ
ОБЛАСНИЙ
ОСЕРЕДОК
ВСЕУКРАЇНСЬКО
Ї ГРОМАДСЬКОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ
«АСОЦІАЦІЯ
ЦИВІЛІСТІВ
УКРАЇНИ»**

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

**Тези доповідей учасників
науково-практичної конференції,
присвяченої 101-й річниці від дня народження
Олександра Анатолійовича Пушкіна**

м. Вінниця, 22 травня 2026 р.

Вінниця 2026

УДК 346+347.9](477)(06)

П78

*Друкується згідно з рішенням організаційного комітету
відповідно до доручення Харківського національного університету
внутрішніх справ від 23.02.2026 № 16*

Проблеми цивільного права та процесу : тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 101-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (м. Вінниця, 22 трав. 2026 р.) / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук Україн ; Харків. обл. осередок Всеукр. громад. орг. «Асоціація цивілістів України. – Вінниця : ХНУВС, 2026. – 427 с.

У збірнику розміщено тези наукових доповідей та повідомлень, у яких розглядаються актуальні проблеми цивільного, сімейного та цивільного процесуального права.

Матеріали наведені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Оргкомітет не завжди поділяє погляди авторів. За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв, а також за розголошення фактів, що не підлягають відкритому друку, відповідають автори публікацій та їх наукові керівники (за наявності).

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репозитарії Харківського національного університету внутрішніх справ (<https://dspace.univd.edu.ua/home>).

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО.....	15
БОРИСОВА Валентина Іванівна ДИТИНСТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ	19
БРУСАКОВА Оксана Валеріївна ЦИВІЛЬНА-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ	23
ВАСИЛЕНКО Віктор Михайлович КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ ПРИ УКЛАДЕННІ ТА ВИКОНАННІ ДОГОВОРІВ ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	27
ВЕЛИКАНОВА Марина Миколаївна ОГЛЯД НОВЕЛ КНИГИ ДРУГОЇ «ПРАВО ОСОБИСТЕ» ПРОЕКТУ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	32
ГАЛЯНТИЧ Микола Костянтинович ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОЇ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	34
ДОВГЕРТ Анатолій Степанович РЕКОДИФІКАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО (ПРИВАТНОГО) ПРАВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ФУНДАМЕНТ	39
ЖОРНОКУЙ Юрій Михайлович ПРЕДМЕТ КОРПОРАТИВНОГО ДОГОВОРУ: ПИТАННЯ СТАТТІ 130 ПРОЕКТУ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	42
ЗАІКА Юрій Олександрович КОНЦЕПТ «НАЙКРАЩИХ ІНТЕРЕСІВ ДИТИНИ» У ПРОЕКТІ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ: ТЕРМІНОЛОГІЧНА ЕКСПАНСІЯ ЧИ ПРАВОВА НЕОБХІДНІСТЬ?	46
ЗЕЛІСКО Алла Володимирівна ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ: РЕКОДИФІКАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ.....	49
ЗОЗУЛЯК Ольга Ігорівна, КОВАЛИШИН Олександр Романович ГАРАНТІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ	53

КОССАК Володимир Михайлович СПІВВІДНОШЕННЯ КРИТЕРІЇВ РЕАЛЬНОСТІ ТА КОНСЕНСУАЛЬНОСТІ В ДОГОВОРАХ ПРО ВИКОНАННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	58
КОХАНОВСЬКА Олена Велеоніівна ПРИВАТНОПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО ЦИФРОВИХ ОБ'ЄКТІВ У ПРОЕКТІ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ І ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН СТОСОВНО ЦИФРОВИХ ОБ'ЄКТІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	61
КРОЙТОР Володимир Андрійович, ЧУМАК Роман Васильович ВПЛИВ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ НА ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУРИ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ	65
КУХАРЄВ Олександр Євгенович ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ЧАСТКИ У СПАДЩИНІ	69
ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК Ірина Степанівна ДОГОВІР ПРО ПЕРЕРОЗПОДІЛ СПАДЩИНИ ЯК ОДИН ІЗ ДОГОВОРІВ У СФЕРІ СПАДКОВОГО ПРАВА.....	72
СЛИНЬКО Дмитро Вікторович ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЯК УНІВЕРСАЛЬНА ФОРМА СУДОВОГО ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТИВНИХ ПРАВ.....	76
СЛІПЧЕНКО Святослав Олександрович ПОНЯТТЯ ЦИФРОВОЇ РЕЧІ В ЧАСТИНІ 1 СТАТТІ 179-1 ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	78
СОКУРЕНКО Валерій Васильович ПУБЛІЧНІСТЬ І ПРИВАТНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА: ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОНТРУКЦІЇ.....	84
СПАСИБО-ФАТЄЄВА Інна Валентинівна ФОРМУВАННЯ НОРМ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН ТА КОРПОРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	89

ХАРИТОНОВ Євген Олегович, ХАРИТОНОВА Олена Іванівна МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ: МІЖ ДОГМОЮ, ПОРІВНЯЛЬНИМ ПРАВОМ І ПРОЕКТАМИ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ	93
ЦЮРА Вадим Васильович ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ РЕЧОВИХ ПРАВ ВІДПОВІДНО ДО ПРОЕКТУ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	98
ЯВОР Ольга Анатоліївна, МАХТЕЄВ Олексій ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОСТОВІРНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	101
ЯКУБІВСЬКИЙ Ігор Євгенович ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ДОГОВІР У ПРОЕКТІ ОНОВЛЕНОГО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	106
ЯРОЦЬКИЙ Віталій Леонідович, ФІЛОНОВА Юлія Михайлівна ПРИВАТНОПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ УЗГОДЖЕННЯ ДОГОВІРНОГО ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ СТОРІН У ЦИФРОВОМУ СЕГМЕНТІ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ	111
АВРАМОВА Ольга Євгенівна ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ ЖИТЛА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	115
БІРЮКОВА Алевтина Геннадіївна ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У ДОГОВОРАХ, УКЛАДЕНИХ НА МАРКЕТПЛЕЙСАХ	119
КАРНАУХ Богдан Петрович РЕФОРМА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДЕФЕКТНУ ПРОДУКЦІЮ В ЄС: КЛЮЧОВІ НОВЕЛИ ДИРЕКТИВИ (ЄС) 2024/2853	124
СИНЄГУБОВ Олег Васильович ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРИМУСОВОЇ ЕВАКУАЦІЇ З ТЕРИТОРІЙ АКТИВНИХ ТА МОЖЛИВИХ ВОЄННИХ (БОЙОВИХ) ДІЙ.....	129

ЗАЙЦЕВ Олексій Леонідович ОЗНАКИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У РОБОТАХ О. А. ПУШКІНА: ПОГЛЯД ІЗ СЬОГОДЕННЯ	132
ПЕТРИНА Володимир Нестерович ЩОДО УЧАСТІ ПРОКУРОРА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	137
ШИШКА Олександр Романович ДЕЯКІ НЕЗРУЧНІ ПИТАННЯ ПРО ЦИВІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ	141
БОРТНИК Оксана Григорівна СТРАТЕГІЯ ЦИФРОВОГО ПРАВОСУДДЯ ЄС НА 2030 РІК ЯК ОРІЄНТИР ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ.....	147
БРОВЧЕНКО Тетяна Ігорівна NON-COMPETE AGREEMENT: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	151
ВАСИЛЬЄВ Сергій Володимирович ПЛЮРИВЕРСУМ СУДОЧИНСТВА ЯК УМОВА РАЦІОНАЛЬНОСТІ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ	154
ВАСИЛЬЄВ Станіслав Валерійович ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ШЛЮБУ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	157
ЖОРНОКУЙ Валентина Григорівна ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ФУНКЦІЇ ОРГАНІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ТОВАРИСТВА, ПЕРЕД ЙОГО КРЕДИТОРАМИ: ПИТАННЯ ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ.....	161
КАРЧЕВСЬКИЙ Костянтин Анатолійович РІШЕННЯ ПРО ВЧИНЕННЯ ЗНАЧНОГО ПРАВОЧИНУ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ АКЦІОНЕРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	165
КИРДАН Богдан Васильович РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРИЙНЯТТІ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ.....	169

КИРИЧЕНКО Тетяна Сергіївна ДО ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	173
КОЛІСНИКОВА Ганна В'ячеславівна, ГЕРАСИМЧУК Сніжана Ярославівна ПРАВО НА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ЯК ОСОБИСТЕ НЕМАЙНОВЕ ПРАВО	177
КОЛІСНИКОВА Ганна В'ячеславівна, ВИШНЕВСЬКА Олена Юріївна ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СПАДКОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ	179
КОЛІСНИКОВА Ганна В'ячеславівна, ГРИГОРОВ Ярослав Сергійович ДОГОВІР ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖУ МОРСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ: АНАЛІЗ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ	183
КОРОБЦОВА Наталія Василівна ВПЛИВ КОНВЕНЦІОНАЛЬНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО СПРАВЕДЛИВІСТЬ НА ФОРМУВАННЯ РОЗМІРУ КОМПЕНСАЦІЇ НЕМАЙНОВИХ ВТРАТ.....	186
КОЧИН Володимир Володимирович ЛОКАЛЬНИЙ АКТ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЖИТЛОВОГО ПРАВА.....	188
МАРЦЕНКО Наталія Степанівна ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК ФОРМА ЗЛОВЖИВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ ПРАВАМИ	193
МЕЛЬНИЧЕНКО Оксана Вікторівна ПРОБЛЕМИ ПІДСУДНОСТІ В ЦИВІЛЬНИХ ТА КОМЕРЦІЙНИХ СПРАВАХ З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ	197
МОРОЗ Ольга Володимирівна ЩОДО ПОНЯТТЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	200
МУЗИКА Тетяна Олександрівна ОЗНАКИ ПАРОДІЇ ЯК ВИПАДКУ ПРАВОМІРНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ БЕЗ ЗГОДИ АВТОРА	203

ПАРУТА Юлія Іванівна ПРАВОВА ПРИРОДА ТА ВИДИ ЧЛЕНСЬКИХ ВНЕСКІВ У ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАННЯХ	207
ПІХУРЕЦЬ Олена Вікторівна ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У ПРАВІ ЄС	211
ПОПОВ Віктор Андрійович, КАЙВАН Олексій Романович, ЧАЛЕНКО Поліна Володимирівна ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПРИ УКЛАДЕННІ ТА ВИКОНАННІ ДОГОВОРІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ	216
СІЩУК Ліліана Василівна ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРАЦІЇ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СИСТЕМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	220
СКРИННІКОВА Катерина Олегівна ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	225
СЛІПЧЕНКО Анатолій Святославович ЦИФРОВІ РЕЧІ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ДОКТРИНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТИВ	228
ХОДЄЄВА Наталія Вадимівна ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ВНАСЛІДОК НЕНАЛЕЖНОГО НАДАННЯ ДОПОМОГИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	232
ХОМЕНКО Михайло Михайлович СТВОРЕННЯ ЗАГРОЗИ ЖИТТЮ, ЗДОРОВ'Ю ТА МАЙНУ В СИСТЕМІ НЕДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ: ООНОВЛЕННЯ КОДИФІКАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ	238
ФОКША Лілія Володимирівна, КАРПЕНКО Роман Валерійович ДОГОВІР ПРО НЕКОНКУРЕНЦІЮ: ПРАВОВА ПРИРОДА ТА ПРОБЛЕМИ ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	245

ЧАЛИЙ Юрій Іванович

ПРОЄКТНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДІЄЗДАТНІСТЬ
ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ: КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД НОВЕЛ.....249

ШИПОВИЧ Владислав Володимирович,

ШУМІЛО Інеса Анатоліївна

МЕЖІ АВТОМАТИЧНОГО ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ
СУДОВИХ РІШЕНЬ І СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ У
ТРАНСКОРДОННИХ СПРАВАХ ПРО
БАТЬКІВСЬКУ ОПІКУ В УКРАЇНІ255

ШИШКА Наталія Віталіївна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ
ІЗ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ261

ЮНІНА Марина Петрівна,

ОМЕЛЬЧУК Іван Сергійович

ГАРМОНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО
ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ265

ЯСЕЧКО Світлана Вадимівна

ЩОДО ПРОБЛЕМ ВТОРИННОГО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ДЛЯ НАВЧАННЯ МОДЕЛЕЙ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ268

МАСЛОВА-ЮРЧЕНКО Катерина Олександрівна,

ЯХІН Ростислав Рушаньович

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ273

NAUMENKO Maria Viktorivna

DIGITAL MEDIATION AND ONLINE RESOLUTION
OF FAMILY DISPUTES: LEGAL, ETHICAL,
AND PROCEDURAL CHALLENGES
(BASED ON UKRAINIAN AND EU CASES)277

POPOVA Sofiia Olehivna

PRIVATE AUTONOMY AS A PRINCIPLE OF PRIVATE LAW.....280

RUBAN Olena Oleksandrivna

CRYPTOCURRENCY, MONEY LAUNDERING,
AND DARK WEB MARKETPLACES IN UKRAINE282

СМОТРОВ Олег Іванович КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАПОДІЯНУ АВТОНОМНИМИ СИСТЕМАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	286
СОЛОДОВНИК Олена Володимирівна РОЗУМІННЯ ПРАВА НА ЖИТТЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЦИВІЛІСТИЧНОЇ ДУМКИ.....	290
ЯЦИНА Віктор Борисович ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ РОСІЙСЬКОЮ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ, В ПОРЯДКУ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ТА СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	293
ГОФЕЛЬД Анна Сергіївна ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУТУ НЕДІЙСНОСТІ ПРАВочИНІВ У КОНТЕКСТІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	299
БСЛОВА Тетяна Миколаївна ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	302
ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ Володимир Олександрович ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ДІЯМИ ОРГАНІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ.....	306
ДРАЧ Микола Валентинович ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУЛЮВАННЯ ПРАВА НА ВІДПОВІДЬ ЗА ЧИННИМИ ТА ПРОЄКТНИМИ ПОЛОЖЕННЯМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	309
ПІДГОРНА Оксана Олексіївна ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ПРИРОДА ОСВІТНІХ ПРАВОВІДНОСИН	312
ІВЧЕНКО Дмитро Юрійович ДОГОВОРИ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ТИМЧАСОВИХ СПОРУД ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	315

КОМІСАРОВА Тетяна Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ТАРГЕТИНГОВИХ ПОСЛУГ	319
НАЗАР Софія Михайлівна ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ НАСТАВНИЦТВА ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ФРАНЦІЇ	322
НЕГОДА Ілля Антонович ЗАХИСТ КОРПОРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ УЧАСНИКА ПРИ СКЛИКАННІ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ТА ЇХ ОСКАРЖЕННІ	325
РАК Olena Volodymyrivna AMERICAN MODEL OF CIVIL LAW REGULATION OF ONLINE TRAINING	330
АНДРУШКО Прохор Валерійович, СИЧЕВСЬКИЙ Юрій Олексійович СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ ПРИКОРДОННИКІВ: ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ТА СІМЕЙНОГО ПРАВА	333
БАБІЧ Максим Андрійович, ФОКША Лілія Володимирівна ВИКОНАННЯ СУДОВОГО НАКАЗУ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПРАКТИКА	336
БАЙДЮК Юлія Сергіївна КОМПЕНСАЦІЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....	339
БОРИСОВА Валерія Сергіївна, ФРОЛОВ Михайло Михайлович ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВА ПРИРОДА НЕДОЛІКІВ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ УСУНЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	343
БРИЛЬ Ярослав Олексійович, КЛИПА Олена Павлівна ЕЛЕКТРОННЕ ПРАВОСУДДЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ	345

БУТКО Анастасія Миколаївна СПОСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ЗА ПРОЕКТОМ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	350
ВЕЛІГУРА Валерія Едуардівна ПРАВОВІ АСПЕКТИ УКЛАДЕННЯ ШЛЮБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	352
GAVRYLIUK Viktoriia THE ISSUES OF CIVIL-LAW REGULATION OF SOCIAL SUPPORT FOR INTERNALLY DISPLACED PERSONS.....	357
ГАРБУЗ Віталіна Анатоліївна ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: НАЦІОНАЛЬНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ.....	359
ГЕРАСИМЕНКО Ірина Вікторівна, ПОГАРЧЕНКО Тетяна Віталіївна ПРАВО НА ЗНАННЯ ПРО СВОЄ ПОХОДЖЕННЯ: КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ДИТИНИ І ТАЄМНИЦІ УСИНОВЛЕННЯ	362
ГРИЦІВ Марія Сергіївна, ГУЛА Віталій Вікторович, КМЕТЬ Сергій Анатолійович ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	367
КОНОВАЛОВА Марія Ігорівна, ШАПОВАЛОВА Катерина Геннадіївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ПРОЖИВАННЯ ОДНІЄЮ СІМ'ЄЮ ЧОЛОВІКА ТА ЖІНКИ БЕЗ ШЛЮБУ	369
КОРНІЄНКО Аліна Сергіївна, ФРОЛОВ Михайло Михайлович ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ СКЛАДАННІ ЦИВІЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ.....	374
КОСТЕНКО Вікторія Сергіївна НЕДІЙСНІ ПРАВОЧИНИ.....	376
КОШІЛЬ Дарина Олегівна СПАДКОВИЙ ДОГОВІР ЧИ ДОГОВІР ПРО ВІДЧУЖЕННЯ МАЙНА НА ВИПАДОК СМЕРТІ?	380

ЛЕВКО Анна-Марія Ігорівна СПАДКУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ: БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ СПАДКОЄМЦІВ ТА УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА	382
ЛИПНИЦЬКА Ангеліна Олегівна ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА.....	386
ЛИПОВА Діана Євгенівна, ШАПОВАЛОВА Катерина Геннадіївна ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ	390
МАЛЬСЬКА Марія Іванівна ФОТОГРАФІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ	393
МАРАХОВЕЦЬ Анна Сергіївна ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ У СВІТЛІ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА.....	396
МИКИТЮК Вероніка Михайлівна ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СТРОКУ ЯК ІСТОТНОЇ УМОВИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ДОГОВОРУ	399
ОЛІЙНИК Марія Василівна ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	401
ПАВЛЮК Олександра Миколаївна ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ БАТЬКІВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	405
ПАВЦЬО Інна Віталіївна, ФОКША Лілія Володимирівна ЕТИКА ПОДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	410
РІЗВАНОВ Владислав Сергійович, ЮНІНА Марина Петрівна ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ У СІМЕЙНИХ СПРАВАХ	413

СИНЯНСЬКА Катерина Миколаївна, КОЛІСНИКОВА Ганна В'ячеславівна	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ	416
ЧИРВА Владислава Едуардівна, РЕЗВОРОВИЧ Кристина Русланівна	
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ЕЛЕКТРОННИЙ СУД ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ.....	419
ШТОГРІНА Алевтина Ігорівна	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВА НА ІМ'Я В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	421

lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32011L0083 (дата звернення: 12.04.2026).

11. Директива (ЄС) 2019/770 Європейського Парламенту і Ради від 20 травня 2019 року про деякі аспекти договорів про постачання цифрового контенту та цифрових послуг. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0770>.

УДК 347.77/.78:347.72(4-6ЄС)

Ліліана Василівна СІЩУК,

*кандидат юридичних наук, старший дослідник,
завідувач лабораторії корпоративного права імені академіка Володимира Луця
Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9722-4347>*

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРАЦІЇ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СИСТЕМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

В умовах гармонізації корпоративного законодавства України з правом Європейського Союзу особливої актуальності набуває питання правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності не лише як самостійних об'єктів цивільного права, але й як економічного активу компанії. Особливо виразно це проявляється у цифровому середовищі, де більшість сучасних компаній розвивають та масштабують свій бізнес, а їх бізнес-моделі формуються навколо програмного забезпечення, контенту та ноу-хау.

За таких умов ефективність корпоративного управління компанією залежить не тільки від прийняття рішень щодо організації та ведення підприємницької діяльності, але й від здатності здійснювати стратегічне управління правами інтелектуальної власності як ключовим активом їх функціонування, що впливає на вартість компанії, її ризики та конкурентоспроможність. У цьому контексті доцільним є аналіз підходів Європейського Союзу, зокрема положень відповідних директив, що визначають правові механізми охорони, використання та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності в умовах цифрової економіки та їх вплив на корпоративне управління.

В першу чергу варто звернути увагу на Директиву 2001/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію деяких аспектів авторського права та суміжних прав в інформаційному суспільстві [1], що стосується правового захисту авторського права та

суміжних прав у рамках внутрішнього ринку Європейського Союзу, з особливим акцентом на інформаційне суспільство. Ключову роль відіграють норми Розділу II цієї Директиви, зокрема, ст. ст. 2 – 4, що закріплюють виключні правомочності суб'єктів авторського права.

Згідно ст. 2 Директиви 2001/29/ЄС держави-члени передбачають «виключне право дозволяти або забороняти пряме чи непряме, тимчасове чи постійне відтворення будь-якими засобами та в будь-якій формі» відповідних творів, записів, фонограм та інших об'єктів прав, що встановлює повний контроль правовласника над використанням об'єкта. Ст. 3 у свою чергу передбачає «право на публічне сповіщення творів, що надає авторам чи іншим правовласникам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке повідомлення своїх творів для публіки датованими або бездротовими засобами, включаючи надання публіці їхніх творів таким чином, щоб представники громадськості могли отримати до них доступ з місця та в час, обрані ними самостійно», що вказує на цифрову модель використання контенту, а у ст. 4 передбачено право на розповсюдження серед публіки шляхом продажу чи іншим чином оригіналу творів або їх копій, що вказує на можливість комерційного обігу об'єктів права інтелектуальної власності у межах ринку.

З огляду на зазначене, можна прийти до висновку, що через конструкцію виключних прав забезпечується оборотоздатність об'єктів інтелектуальної власності, зокрема програмних продуктів та баз даних, на які теж поширюються положення Директиви, що прямо в ній вказано, та які становлять основу ІТ-компаній. Адже вказані норми Директиви дозволяють компаніям контролювати відтворення цифрових продуктів, їх онлайн-доступ та розповсюдження, що прямо впливає на формування бізнес-моделі, ліцензійну політику та структуру доходів.

Окрему увагу варто приділити ст. 6 Директиви 2001/29/ЄС, у якій розкрито питання належного правового захисту від обходу будь-яких ефективних технологічних заходів, які відповідна особа здійснює, знаючи або маючи достатні підстави знати, що вона переслідує цю мету. Технологічні заходи вважаються «ефективними», якщо використання охоронюваного твору або іншого об'єкта охорони контролюється правовласниками шляхом застосування процесу контролю доступу або захисту, такого як шифрування, скремблювання або інше перетворення твору або іншого об'єкта охорони, або механізму контролю копіювання, який досягає мети захисту [1]. Саме ці положення вказують на поєднання правових та технічних інструментів управління інтелектуальними активами, що є характерним для сучасного управління у цифровій економіці.

Подальшу правову основу в межах директив ЄС відіграє Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року про захист прав інтелектуальної власності [2], яка зосереджена вже на заходах,

процедурах та засобах правового захисту, необхідних для забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності та включає права промислової власності. У контексті корпоративного управління це означає, що інтелектуальна власність розглядається як актив, ефективність якого залежить від здатності компанії їх захистити. Зокрема, у ст. 3 Директиви 2004/48/ЄС прямо передбачено, що заходи, процедури та засоби правового захисту, необхідні для забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності, *«повинні бути справедливими та рівними, і не повинні бути надмірно складними чи дорогими, або не спричиняти необґрунтованих часових обмежень чи необґрунтованих затримок, а також повинні бути ефективними, пропорційними та стримуючими, і застосовуватися таким чином, щоб уникнути створення бар'єрів для законної торгівлі та забезпечити гарантії від зловживань ними»* [2]. Зазначені критерії фактично формують стандарти управління інтелектуальними активами на рівні компаній, орієнтовані на баланс між захистом прав та економічною можливістю їх реалізації.

При цьому у ст. 4 Директиви 2004/48/ЄС вказано, що вимагати застосування заходів, процедур та засобів правового захисту мають правовласники прав інтелектуальної власності, ліцензіати та інші особи, уповноважені використовувати ці права, що свідчить про інтеграцію інтелектуальної власності у систему договірних та корпоративних відносин. Інші статті Директиви 2004/48/ЄС теж надають додаткові орієнтири та гарантії захисту об'єктів інтелектуальної власності, що відіграє важливе значення в діяльності компаній.

Формування положень про інтелектуальну власність на початку епохи цифрових трансформацій варто окреслити правилами, закріпленими в Директиві (ЄС) 2019/790 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку та про внесення змін до Директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС [3], що передбачає створення внутрішнього ринку та запровадження системи, яка гарантує, що конкуренція на внутрішньому ринку не буде спотворена. Ця Директива передбачає правила для адаптації певних винятків та обмежень авторського права та суміжних прав до цифрового та транскордонного середовища, а також заходи щодо сприяння певним практикам ліцензування. У контексті корпоративного управління право інтелектуальної власності розглядається в таких випадках як елемент цифрової бізнес-моделі компанії, інтегрований у доступ до контенту, способи його використання, ліцензійну політику та систему контролю над цифровими активами.

З огляду на потенційно велику кількість запитів на доступ до творів чи інших об'єктів охорони, а також їх завантажень, правовласникам рекомендовано, зокрема, дозволити застосовувати заходи, коли існує ризик того, що безпека та цілісність їхніх систем або баз даних можуть бути

поставлені під загрозу. Такі заходи можуть, наприклад, використовуватися для забезпечення того, щоб доступ до їхніх даних могли отримати лише особи, які мають законний доступ до них, зокрема шляхом перевірки IP-адреси або автентифікації користувача. Ці заходи повинні залишатися пропорційними пов'язаним ризикам і не повинні перевищувати необхідне для досягнення мети забезпечення безпеки та цілісності системи, а також не повинні підривати ефективне застосування винятку [3].

Ще більш виразно питання захисту прослідковуються у ст. 17 Директиви (ЄС) 2019/790, згідно якої постачальник послуг обміну контентом онлайн повинен отримати дозвіл від правовласників, наприклад, шляхом укладення ліцензійного договору, для того, щоб доводити до відома громадськості або надавати громадськості твори чи інші об'єкти охорони, а також надавати правовласникам на їх запит належну інформацію про функціонування їхньої практики щодо співпраці та інформацію про використання контенту, на який поширюються ці договори. За відсутності такого дозволу компанія несе відповідальність, якщо не доведе, що доклала всіх зусиль для його отримання, для недопущення доступу до конкретних об'єктів та для негайного видалення або блокування контенту після звернення правовласника.

Не менш важливими є й ст. ст. 18 – 23 Директиви (ЄС) 2019/790, що закріплюють принцип належної та пропорційної винагороди, вимоги до прозорості, умови зміни договорів, право на відкликання та інше. Норми цих статей впливають на структуру договірних конструкцій, які використовують цифрові компанії при створенні, купівлі, ліцензуванні та використанні певного контенту, програмних рішень, баз даних та інших нематеріальних активів.

У зв'язку з цим для підприємницьких компаній управління правами інтелектуальної власності стає частиною корпоративного управління, так як потребує системи належного ліцензування, внутрішнього контролю, оцінки правових ризиків, а також балансування між інтересами правовласників, користувачів та платформи як учасника цифрового ринку, що є формою відображення ведення підприємницької діяльності компанії у цифровому середовищі.

Варто звернути увагу й на Директиву (ЄС) 2016/943 Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2016 року про захист нерозкритих ноу-хау та ділової інформації (комерційної таємниці) від їх незаконного отримання, використання та розголошення [4], оскільки в праві Європейського Союзу комерційна таємниця є окремим об'єктом правової охорони, що має виражену економічну сутність. Це пояснюється тим, що компанії інвестують у придбання, розвиток та застосування ноу-хау й інформації, що є валютою економіки знань та забезпечує конкурентну перевагу. Ці інвестиції у створення та застосування інтелектуального капіталу є визначальним

фактором їхньої конкурентоспроможності та інноваційної діяльності на ринку, а отже, і їхньої прибутковості від інвестицій, що є основною мотивацією для бізнес-досліджень та розробок. Компанії вдаються до різних засобів для привласнення результатів своєї інноваційної діяльності, коли відкритість не дозволяє повною мірою використовувати їхні інвестиції в дослідження та інновації. Використання прав інтелектуальної власності, таких як патенти, права на промисловий зразок або авторське право, є одним із таких засобів [4].

Іншим способом привласнення результатів інновацій є захист доступу до знань, які є цінними для суб'єкта підприємницької діяльності та не є широко відомими, та їх використання. Такі цінні ноу-хау та ділова інформація, які не розголошуються та мають залишатися конфіденційними, й називаються комерційною таємницею, що дозволяє творцям та новаторам отримувати прибуток від своєї творчості чи інновації, і тому вона особливо важлива для конкурентоспроможності бізнесу, а також для досліджень та розробок, для інноваційної діяльності. Тому Директива (ЄС) 2016/943 [4] встановлює правила щодо захисту від незаконного отримання, використання та розголошення комерційної таємниці.

Суттєве значення для формування корпоративного управління мають положення ст. ст. 3 та 4 Директиви (ЄС) 2016/943, що чітко розмежовують законне та незаконне отримання, використання і розголошення комерційної таємниці. Згідно ст. 3 отримання інформації вважається законним, зокрема, у випадку самостійного створення або аналізу продукту, що перебуває у легальному доступі. У ст. 4, навпаки, незаконними є дії, пов'язані з несанкціонованим доступом, копіюванням, порушенням договорів з умовами нерозголошення інформації та інших практик, що порушують чесну підприємницьку практику. У корпоративному управлінні компаній вказані проблеми долаються через різні механізми – укладення NDA, запровадження внутрішніх політик захисту інформації, процедур контролю доступу до даних та управління персоналом, що працює з конфіденційною інформацією.

Узагальнюючи аналіз директив Європейського Союзу, можна дійти висновку, що європейський підхід до інтелектуальної власності характеризується поступовим переходом від її сприйняття як об'єкта правової охорони до розуміння її сутності як інтелектуального активу, що інтегрований у систему корпоративного управління та має майнову цінність. Відповідно інтелектуальна власність виступає фактором формування вартості компаній, управління ризиками та забезпеченнями її конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки.

Список бібліографічних посилань

1. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 12 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related

rights in the information society/ ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001-/29/2019-06-06>

2. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/2004-04-30>

3. Directive (EU) 2019/790 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC and 2001/29/EC. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32019L0790-&utm_source=chatgpt.com

4. Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>

УДК 347.2

Катерина Олегівна СКРИННІКОВА,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільного права та процесу

навчально-наукового інституту № 5

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3721-4462>

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Під час розгляду та вирішення цивільних справ часто виникають ситуації, коли учасники справи своїми діями перешкоджають процесу здійснення правосуддя. Механізм протидії вказаним діям передбачає перелік інструментів які суд може застосувати в процесі розгляду цивільної справи. В разі виникнення ситуацій коли наявне перешкоджання діяльності суду, у суду наявні підстави застосовувати заходи процесуального примусу. Заходи процесуального примусу в цивільному судочинстві виступають гарантією належного здійснення учасниками справи процесуальної діяльності. Застосування таких заходів можуть бути в разі зловживання наданими процесуальними правами сторонами справи або в разі навмисного невиконання процесуальних обов'язків учасниками цивільного судочинства.

Відповідно до статті 143 Цивільного процесуального кодексу України (далі ЦПК України) визначено, що заходами процесуального примусу є процесуальні дії, що вчиняються судом у визначених випадках з метою